

Vykypěl, Bohumil

[Jakobson, Roman. Selected Writings. IX. Completion Volume Two: Uncollected Works, 1916–1943. Part One, 1916–1933 ; Jakobson, Roman. Selected Writings. IX, Completion Volume Two: Uncollected Works, 1916–1943. Part Two, 1934–1943]

Linguistica Brunensia. 2014, vol. 62, iss. 2, pp. 139-140

ISSN 1803-7410 (print); ISSN 2336-4440 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130161>

Access Date: 27. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Jakobson, Roman:

Selected Writings. IX. Completion Volume Two: Uncollected Works, 1916–1943, Part One, 1916–1933.

Edited, with an introduction, by Jindřich Toman. Berlin – Boston: De Gruyter Mouton 2013. XX + 434 s. ISBN 978-3-11-011869-8.

Jakobson, Roman:

Selected Writings. IX. Completion Volume Two: Uncollected Works, 1916–1943, Part Two, 1934–1943.

Edited, with an introduction, by Jindřich Toman. Berlin – Boston: De Gruyter Mouton 2014. XII + 563 s. ISBN 978-3-11-030722-1.

U E. F. K. Koerner (1999, 139, pozn. 5) se čtou skeptická slova stran Jakobsonových *Selected Writings* (SW): „I, for one, doubt that all these materials would have been reprinted in their various forms if it has not become a bonanza for the publisher“, a v dopise recenzentovi jednou Koerner poznamenal, že SW obsahují „mehr leeres Stroh als Weizen“. To je možná trochu nadsazené, ale i tak může člověk při čtení SW skutečně nabýt dojmu, že Jakobson byl v jistém smyslu – opět slovy Koernerovými (1999, 139) – „a master of *recyclage* of his own pronouncements“. Nicméně myslíme, že toto spíše platí pro jeho poválečné období, když, jak se zdá, v sobě poněkud absorboval jistou mechaničnost amerického provozování duchověd. Kdybychom si troufli hodnotit, řekli bychom odvážně, že nejlepší jsou Jakobsonovy texty z doby, kdy byl nejúžejí integrován do konkrétního badatelského kontextu, a tou dobou byla právě jeho československá etapa, zejména pak třicátá léta. A právě převážně drobné, leč povětšinou důležité příspěvky z tohoto období přinášejí dva nové svazky SW, na něž zde chceme upozornit a po nichž milovník první republiky, vrcholu českých dějin, s potěšením sáhne, protože mimo jiné také dokumentují vědecký kvas té doby (tehdy se publikovaly vědecky relevantní články i v novinách!). Editor obou svazků, Jindřich Toman, zasloužilý pracovník na poli bádání o klasické pražské škole a, jak známo, autor – podle nás dosud nejlepší – monografie o ní (Toman 1995, česky Toman 2011), navíc dokonce dohledal a publikoval i některé Jakobsonovy texty nezachycené v jeho nejuplnějši bibliografii (RUDY 1990; doplňme na tomto místě ještě jeden takový text, chybějící u Rudyho i teď u Tomana: Jazykověda v republikánském Španělsku, *Lidové noviny*, roč. 46, č. 161, 30. 3. 1938, s. 7, obsahující mj. i Jakobsonovo hodnocení marristické lingvistiky, srov. VYKYPĚL 2013, 151–152.)

Laskavý čtenář teď od nás jistě nečeká převypravování nebo analýzu jednotlivých textů v přítomných svazcích. Místo toho si položíme otázku, co dál? Toman (sv. 2, s. XVI) prozrazuje, že další díl SW je právě v přípravě. Jakobsonologové a nejen oni se na něj jistě budou těšit. Nicméně možná ještě užitečnější a záslužnější by bylo začít vydávat rukopisné texty z Jakobsonovy pozůstalosti; jak v poslední době naznačil Dittmann (2011), našlo by se tam mnoho zajímavého.

LITERATURA

- DITTMANN, R. 2011. Jakobsonova pozůstalost: čekající příležitosti. *Bohemica Olomucensia* 3, č. 3, 115–118.
- KOERNER, E. F. K. 1999. *Linguistic Historiography: Projects & prospects*. Amsterdam – Philadelphia.
- RUDY, S. 1990. *Roman Jakobson 1896–1982: A complete bibliography of his writings*. Berlin – New York.
- TOMAN, J. 1995. *The Magic of a Common Language: Mathesius, Jakobson, Trubetzkoy, and the Prague Linguistic Circle*. Cambridge (Mass.).
- TOMAN, J. 2011. *Příběh jednoho moderního projektu. Pražský lingvistický kroužek, 1929–1948*. Přel. V. Petkevič. Praha.
- VYKYPĚL, B. 2013. *Skizzen zur linguistischen Historiographie*. München.

Bohumil Vykypěl

Ústav pro jazyk český AV ČR

vykypel@iach.cz

Zpráva z konference *Formal Description of Slavic Languages 10*

Od 5. do 7. prosince 2013 se v Lipsku konala mezinárodní konference *Formal Description of Slavic Languages* (FDSL). Je známa jako největší evropská konference věnovaná formálně orientované slavistické lingvistice, což z ní dělá evropský protipól k *Formal Approaches to Slavic Linguistics* (FASL) – podobně zaměřené konferenci americké. Konference se obvykle koná jednou za dva roky, přičemž od roku 1995 se místo konání tradičně střídá mezi Lipskem (1995, 1999, 2003, 2007, 2013) a Postupimí (1997, 2001, 2005, 2009). Výjimkou byl pouze rok 2011, kdy konference proběhla v Göttingenu. Od roku 2006 jsou také organizovány „mezikonference“ (s „půltým mezičíslem“, např. 7.5) v některé ze slovanských zemí. Mezikonferenci zatím hostila Nova Gorica (FDSL 6.5 v roce 2006), Moskva (FDSL 7.5 v roce 2008) a Brno (FDSL 8.5 v roce 2010). Většinou se jednalo o třídní událost probíhající v termínu konec listopadu až začátek prosince.

V loňském roce 2013 proběhl již desátý, jubilejní ročník této konference. Oficiální web FDSL 10 je <<http://conference.uni-leipzig.de/fdsl10/>>. Význam výročního ročníku podtrhla přítomnost hned sedmi zvaných plenárních přednášejících: Hagit Borer (Queen Mary University of London), Gereona Müllera (Universität Leipzig), Hany Filip (Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf), Andrew Spencera (University of Essex), Atle Grønna (Universitetet i Oslo), Marie Polinsky (Harvard University) a Sergeje Tatevosova (Московский государственный университет имени М. В. Ломоносова). Hagit Borer se ve své přednášce *Between Function and Content* pokusila aplikovat na polské prefixy vlastní teorii zvanou exo-skeletální model (Exo-Skeletal Model, zkráceně XSM). XSM představuje transforma-